

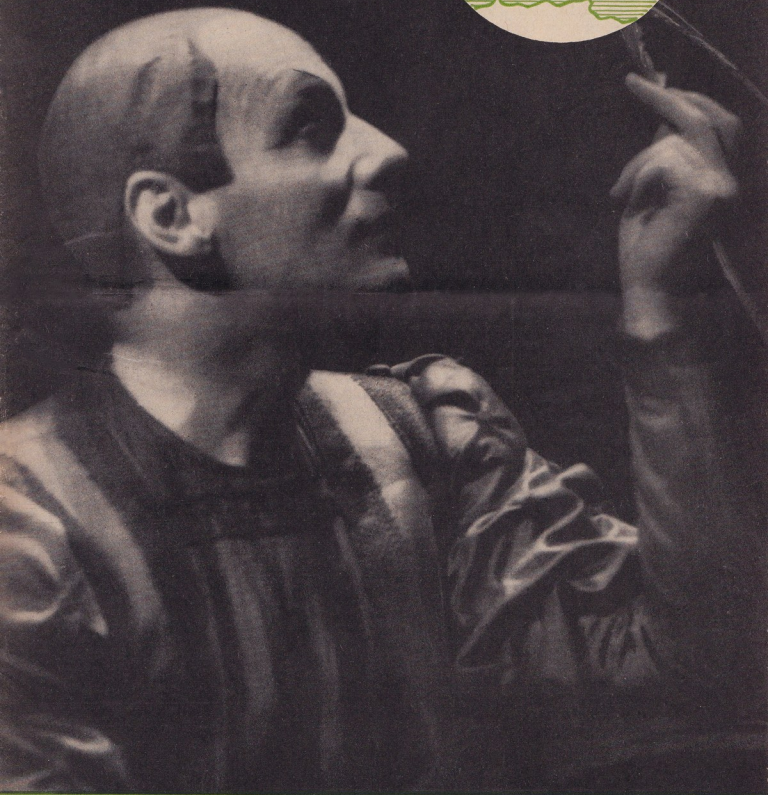
Versandpostamt Leipzig 10



Цена 3 лева.

Für Deutschland

40 Pf.





Това е тълпата, изправена срещу огнения меч на освободителната германска войска. Има ли следа от духовен живот в лицата на тия поробени и третирани от Сталин като добитък хора? Това сж мрачните пълчища на степитъ, които тоя кръвоисаден безумец хвърля срещу Европа, между които господствува и азиатският еврейск като защитник на съветската култура.

Тълпа и личност

отъ Ерихъ Хойберъ

Н ищо по-тежко за преодоълване, отколкото стари, утвърдили се въ съзнанието ни умопостроения. Дори прости въображения се сгъстяват често съ течение на времето въ една толкова твърда убеденост, щото и най-лекото съмнение въ тяхната правота изглежда като бунтъ срещу нѣкакъв богожеланъ порядък. Факти, които биха могли да разклатятъ тия въображения, биватъ ревностно отричани и скривани отъ вѣрващитъ до последна възможностъ.

Либералисти и марксиста, въ остра вражда единъ срещу други, стоеха дълго време подъ изключителното влияние на своитъ партийни папи. Тѣ предъхваха безъ каква да е лична преценка онова, което тия последнитъ имъ проповѣдваха: Национализмътъ е достоенъ за анатемосване, защото той е естествень врагъ на всѣка самостояйна и самоотговорна лич-

ностъ. Съществуватъ още множество хора, които затова, въпрѣки че признаватъ многото негови положителни постижения въ време на миръ и война, въпрѣки че сж силно покъртени отъ неговото благородно държане спрямо поразенитъ нѣкогашни негови неприятели, и че признаватъ идейнитъ и материални предимства на едно оединаквено, политически умѣло ръководено общоевропейско стопанство, все още изпитватъ вътрешно отрицание къмъ националсоциализма и къмъ проектирания отъ него новъ европейски редъ. Но съ това личнитъ чувства на тия хора изгубватъ частния си характеръ и се превръщатъ въ европейски въпросъ; защото една Нова Европа трѣбва да включи въ себе си всички готови и способни за нейното изграждане сили.

Колкото по-критично става положението за Англия и за Североамериканскитъ Щати, тол-

кова по-ревностно се стараят тѣ да поддържатъ басията за мрачната, враждебна на личността диктатура на националсоциализма. За тѣхъ би било най-желателно, да могатъ да стоварятъ сега всички престѣпления на болшевизма върху националсоциализма. Неудобното е само това, че споменътъ за ужаснитѣ масови убийства на съветския режимъ, за причиненитѣ отъ него кървави граждански войни и за неговото непрестанно заплашване на свѣтовния миръ е у всички народи още много ясенъ. Англия и Съединенитѣ Щати сами напомняха за това презъ 1940 г., когато Съветска Русия използва войната за свои интереси и упражни насилие надъ малкитѣ си съседи. Единствената подкрепа, която англосаксонскитѣ сили указаха тогава на малкитѣ държави, за чиято неприкосновеност Англия дори тържествено бѣ поела грижата, бѣха думи, думи и само думи по адресъ на отвратителната, престѣжна Съветска държава, която означава връщане назадъ въ тъмнитѣ времена на едно диво варварство. Но когато една година по-късно Германия се възправи съ оръжие въ рѣзка срещу болшевишкитѣ грабителски намѣрения, тогава въ англо-американската агитация борбата за свобода на застрашенитѣ отъ болшевизма народи се превърна изведнажъ въ престѣпление спрямо човѣкството, а самиятъ болшевизмъ — въ напълно съгласуваша се съ общитѣ изисквания на християнството и на демокрацията държавна система, която до сега само отъ единъ видъ младежка неразсѣдливост е скривала свѣтливо своята зачиташа личността либералност и религиозна толерантност. Сега дори Англия, въ съгласие съ Северна Америка, признава болшевизма за гарантъ на една нова либерална епоха на човѣкството и на свободитѣ на народитѣ отъ европейския континентъ, като едновременно дава предимство на болшевизма, да осигури, преди всичко, интереситѣ на своята собствена сигурност. Врагътъ на тая нова епоха на свободата е разбира се националсоциализмътъ, Германия, подъ водачеството на Хитлеръ.

Съ това двата свѣтогледа, които, въпрѣки вѣншината си разновидност, сѣ близки единъ на другъ по преследванитѣ отъ тѣхъ цели, най-сетне си подадоха рѣзка. Защото и двата тия свѣтогледа, по различни пѣтици — единиятъ чрезъ диктатурата на пролетариата, другиятъ,

чрезъ диктатурата на анонимния капиталъ — се стремятъ къмъ едно и сѣщо: поддържане чувството на стадность у хората. И ако въ агитациитѣ си тѣ твърдятъ, че националсоциализма билъ враждебенъ на личността, това тѣ правятъ по две причини: първо, за да вдѣхнатъ у старитѣ, убедени либерали пълна омраза срещу националсоциализма, и второ, за да скриятъ по тая начинъ своитѣ собствени цели.

Болшевизмътъ и североамериканската дупартийна държава, като две крайности, представляватъ дветѣ държавни форми на едно изродено човѣчество. Болшевизмътъ е превърналъ вече своитѣ хора до такава степенъ въ стадни животни, щото тѣ безволно, въ претѣжено послушание, оставатъ да бѣдатъ тласкани ту тукъ, ту тамъ. Неговото военно рѣководене доказва, колко малко означава за него човѣкътъ, че той е способенъ да мисли само въ тѣли и въ количества. Символа на неговитѣ армии е бездушния шосеенъ валикъ, който най-безогледно пълзи надъ всичко и премазва всичко съ своя грамаденъ трупъ. Затова и прекомѣрно тежкитѣ танкъ, макаръ че



Foto: Hein Gorny

Каква противоположност!

Войникътъ отъ германската армия е жизнерадостенъ, въодушевенъ отъ една голяма идея, проявяващъ своята личностъ и въ най-незначителнитѣ прояви на бойния животъ

при бездъния терен и при крайно лошият пжтица приложението му е твърде ограничено, е най-горното оръжие на болшевиизма. Съветското военно изкуство се заключава предимно въ едно безсмислено натрупване на маси от хора, които без оглед на даванитъ от тѣхъ жертви, насила биватъ тласкани напредъ. Други, въоръжени само съ тояги, и але подготвени тѣпи — удобна прицелна точка за неприятелски въздушни нападения — стоятъ на разположение, за да поематъ оръжията на падналитъ въ първитъ сражения и да продължатъ нападенията. Покаже ли се въ неприятелския фронтъ нѣкаква празнина, то маситъ безразсѣдно биватъ изтласквани къмъ нея; ликуващи победни известия се разнасятъ надъ цѣлото земно кѣло, докато отново се укаже, че „победоноснитъ армии“ сж попаднали въ тѣсенъ чувалъ, кждето тѣлитъ нѣматъ възможностъ да се движатъ, прѣчатъ си взаимно, и най-сетне загиватъ. Но това малко вълнува съветската стратегия. Русия е голѣма; отъ степитъ и горитъ на Итока могатъ да бждатъ събрани още нови тѣпи, още се вѣрва на обещанието на Англия и Америка, да доставятъ неизмѣрими количества оръжия. Болшевиизмътъ живѣе и умира съ вѣрата си въ всеилито на маситъ.

Въ Северна Америка вѣрата въ всеилито на долара е измѣнила изъ основи цѣлия животъ. Въ течение на последнитъ седемдесетъ години нѣкогашниятъ фермиеръ-колонистъ, съ своя почти безграниченъ стремежъ къмъ свобода, се е превърналъ въ модеренъ „бабитъ“, въ „поставенъ подъ норми човѣкъ“, чийто цѣлъ животъ, облѣкло, жилище, храна, забави сж шаблонизирани споредъ доходното стѣпало, на което се намира той, и който познава само една свѣтъ: нѣкога по невнимание да е излѣзълъ изъ рамкитъ на общо-значимото и общопризнатото, и да е изказалъ високо собствено мнение. Модерниятъ североамериканецъ знае, какво е позволено, и какво не: той прави онова, което „е прието“ да се прави, той мисли само онова, което „е прието“ да се мисли, той се възторгва отъ Рузвелтовитъ книжни проекти за въоръжаване, защото тѣ сж „най-грандиознитъ на всички времена и народи“, и защото Рузвелтъ заявява, че чрезъ тѣхъ ще бжде спечелена „производствената кампания“. Сега за сега „още се вѣрва“ на това, което Рузвелтъ казва. Ако съветскиятъ

човѣкъ подъ властѣта на болшевиизма се е превърналъ въ едно безволно животно, което остава да бжде бито и газено, то североамериканецътъ, подъ властѣта на долара, се е превърналъ въ едно непълнолѣтно сжщество, което живѣе въ вѣченъ страхъ, че се държи неподходяще и нередно.

Сжщо Англия, която до голѣма степенъ дължи своята сила на грабителскитъ нападения на безстрашни морски пирати и на алчния за печалби търговци, съ разстѣето си забогатяване се опираше все повече и повече на идеята за тѣлитъ. Тя отдавна отвикна да участвува сама въ предизвиканитъ отъ нея битки. За тази целъ тя разполага съ своитъ помощни народи и съ своитъ наемнически армии, които тя заплаща и въоръжава добре и които срещу това поематъ задължението, да побеждаватъ. За поддържане на стария европейски редъ чрезъ въвеждане на гладна блокада иматъ грижата масата военни параходи. Така за Англия всѣка война се представяше до сега като една лека за пресмѣтане сдѣлка, която се извършва въ стари, отдавна изпитани рамки, и за чието успѣшно провеждане не е необходима способността на една изключителна водаческа личностъ. И наистина, въ течение на повече отъ едно столѣтие насамъ, въ всички почти области, Англия даде само още опитни рутиниери, но нито една истинска водаческа личностъ. Английскитъ посрѣдствени стратегии и държавници отъ тая война, виждатъ въ своитъ досегашни неуспѣхи само доказателството, че Хитлеръ умѣе да води и направлява маситъ по още по-бруталенъ начинъ. И затова, умоляващи за помощъ, тѣ се обръщатъ къмъ Съветска Русия и къмъ Съединенитъ Щати, като очакватъ спасение отъ тѣхнитъ маси, било въ хора или въ материали.

Дори въ тѣй гордата съ своитъ индивидуални свободи Франция, рководнитъ срѣди, попаднали подъ еврейско влияние, бѣха обхванати отъ идеята за маситъ. При избухването на войната укасенитъ френски народъ бѣ утешаванъ винаги отново съ подчертаване на значението на вграденитъ въ линията „Мажино“ бетонни маси; и Даладие, тогавашниятъ министъръ-председателъ и министъръ на войната, дирѣше да внуши на френския народъ вѣра въ победата, чрезъ непрестанното изтъкване на чудовищитъ по разбитъ маси въ хора и военни материали, мобилизирани

срещу стоещата сама и зле въоръжена Германия. И колко често отъ страна на противникът на Германия бѣ изчиствано, колко милиона хора повече се намиратъ въ собствения станъ, и каква голѣма сигурностъ за победа надъ Германия може да се извлече отъ той фактъ.

Сждбата на Германия, въ добъръ и въ лошъ смисълъ, бѣ винаги нейното богатство на личности. Неопенимата заслуга на Хитлеръ е, че той съумѣ въ задруженъ трудъ да насочи това богатство къмъ постигане на една обща голѣма целъ. Трѣбва да се вѣрва, че дори и най-голѣмиятъ гений не би билъ въ състояние да превърне единъ, стоещъ предъ прага на гражданска война и разкъсанъ въ безброй партии и държави народъ, въ единъ народъ, вдъхновенъ и окриленъ отъ обща воля, едно обединено, западнало и напълно зависеще отъ чужбина народно стопанство, за толкова кратко време, въ едно самостоятелно, осигурено срещу блокади и кризи народно стопанство, една зле въоръжена стохилидна армия и една малка флота, чийто най-голѣма мощъ представляваха многоосминанитѣ „крайцери за въ джоба на жилетката“, за нѣколко само години, въ най-беспособната, най-дисциплинирана и най-добре въоръжена военна сила на свѣта, ако при това той не би намѣрилъ възторженото и напълно доброволно одобрение и посрѣдничество на най-добритѣ отъ всички слоеве на своя народъ. Цѣлятъ свѣтъ, съ изключение на силитѣ отъ Осьта, смѣташе бързото поражение на Германия, при наличността на грамаднитѣ маси въ хора и материали, стоещи на разположение на нейнитѣ неприятели, за повече отъ сигурно. Само германскиятъ народъ, сплотенъ подъ водачество на Адолфъ Хитлеръ, вѣрваше въ превъзходството на личността надъ мъртвата материя и надъ слѣпо тласканитѣ тълпи.

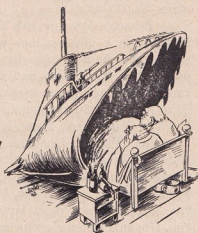
Настоящата война не създаде само една нова военна техника, нова стратегия и тактика, но също така и ново отношение на личността къмъ масата. Изходътъ отъ тая война ще покаже, дали бждещето принадлежи на културата, като жизнена база за развитието на личността, или на лъжекултурата, по североамериканска или комунистична кройка, при която човѣкътъ е униженъ до една нищожна прашина, безъ собствена стойностъ, безъ собствено тегло.

Предателството на Англия спрямо Европа

Шведскиятъ вестникъ „Гьотеборгс-Моргонпостъ“¹¹ обнародва на 23. 6. 1942 г. едно указание върху това, че съюзническитѣ договори между Англия и Съветитѣ съдържа действително тайни клаузи. Тайното споразумение се състои отъ следнитѣ сензационни точки:

1. Претенциитѣ на Съветския Съюзъ за сигурностъ и за стратегически граници къмъ Финландия, балтийскитѣ страни, Полша и Ромъния се признаватъ принципиално. По отношение на Иранъ е сключено особено споразумение.
2. Повечето области, които граничатъ съ Русия или пъкъ се намиратъ близу до Русия, между тѣхъ Финландия, известни части отъ северна Скандинавия, Чехословакия, Ромъния, България и Югославия се признаватъ като руски сфери на влияние.
3. Като защита срещу бждещи нападения отъ страна на силитѣ на Осьта на Съветския Съюзъ се признава правото да придобие опорни бази и да уреди гарнизони чрезъ специални договори. Освенъ това на Съветския Съюзъ се гарантира свободно преминаване отъ Балтийското въ Северното море и отъ Черно море въ Сръбскието море.
4. Въ едно допълнение къмъ чл. 3 въ обнародвания договоръ, който дава право на Съгласението следъ свършването на войната да вземе особени осигурителни мѣрки срещу едно ново нападение, на Съветския Съюзъ се признава правото, да упражнява, въ съгласие съ Великобритания, воененъ и политически контролъ върху Финландия, Германия, Унгария, Ромъния и България.
5. Дветѣ договарящи страни се задължаватъ да взематъ рѣшаване за окончателното отстраняване на националсоциалистическия и фашисткия режимъ, както и на подобни правителствени системи въ цѣла Европа.

Съ подписъ на своя вѣншенъ министъръ Англия даде своето съгласие за болшевиизирането на Европа.



Страшни съница!

ПРИРОДНИ БОГАТСТВА И ПЛОДОРОДИЕ ВЪ МАКЕДОНИЯ

отъ Петъръ Завоевъ

Когато поробителитѣ отъ Бѣлградъ получиха преди 23 години исконната българска земя Македония, наедно съ другитѣ сръбства за противобългарска пропаганда, усърдно разпространяваха и измислицата, че земята на Самуила и родината на отца Пансия е покрита съ неплодородни чукари. Целта бѣше много ясна: да се покаже Македония като земя, незаслужаваща никакви жертви отъ страна на България и постепенно тя да се изостави и забрави отъ подрастващето население въ царството.

Географически, Македония е добре определена област, обградена съ високи планини отъ къмъ сушата. На изтокъ главниятъ гребенъ на Родопитѣ отдѣля Македония отъ Тракия; отъ къмъ северъ е заградена съ редъ високи планини. Тѣ сж Рила, Осогово, Руенъ, Прешовската седловина, скопска Черна Гора и Шаръ. Най-западнитѣ крайща на главната шарска верига, като опиратъ до рѣката Черни Дринъ надъ градъ Дебъръ, определятъ и най-западната точка на Македония. На западъ границата върви по Малейскитѣ планини, край Дринъ, по Мокра планина (край охридското езеро), Гора планина (оттатъкъ Преспанското езеро), по водораздѣла на Биглища и после стига до Пиндската верига и чакъ до прочутия Зигосъ, който дѣли Македония отъ Тесалия и Епиръ. Отъ Зигосъ почва южната македонска граница, която върви по Камбуница и отъ тамъ по брѣга на Бѣло море, та чакъ до устието на Мѣста. Македония въ тия си граници има повърхностъ 71,274 кв.к.м.

Въ разлика отъ другитѣ земи на Балкана, Македония е обиспана съ множество езера, които сж нейното рибно богатство, вънъ отъ риболова по брѣговетѣ на Бѣло море. Стопанско значение на тия езера, които до скоро бѣха много слабо проучени, е твърде голѣмо. Въ границитѣ на Македония има всичко 15 езера. Тѣ сж: Правишко, Тахинско, Бещишко, Лагадинско, Бутковско, Доиранско (Поженишко), Арджанско-Ахматовско, Ениджевардарско, Островско, Рудничко, Петърско, Заерци, Костурско, Преспанско и Охридско. Правишкото и Ениджевардарското езера

сж типъ на блатата, които подлежатъ на пресушаване. Ениджевардарското сега е почти пресушено. Отъ македонскитѣ езера само охридското и преспанското спадатъ къмъ басейна на Адриатическо море; останалитѣ сж къмъ басейна на Бѣло море.

1. Охридското езеро стои на 690 метра надъ морското равнище и има почти планински характеръ. Водната му повърхностъ е 270 квадратни километра, или езерото е обширно 27,000 хектара, съ най-голѣма дълбочина 286 метра. Рибната фауна на езерото е отъ мѣстенъ характеръ. Има 14 вида риби отъ семейството шаранови и два вида пъстърви и змиорки. Отъ икономично значение сж и рибитѣ отъ мѣстенъ характеръ: планища и два вида пъстърва: бѣлвина и лѣтница. Риболовътъ се извършва обикновено съ голѣми мрежи и то въ близката до брѣга зона. Презъ последнитѣ 20 години сръдно годишно въ охридското езеро се лови около 400,000 килограма риба. Отъ тѣхъ планища (дребна риба) 160,000 килограма, пъстърва — 150,000 килограма, змиорка — 40,000 килограма и други видове риба — 50,000 килограма.

2. Преспанското езеро е образувано отъ две езера: голѣмо и малко. Общо дветѣ езера иматъ 33,800 хектара повърхностъ. Дветѣ езера се съединяватъ помежду си съ малка рѣчичка, която иде отъ малкото до голѣмото езеро, понеже то е по-низко. Водата на езерото е жълтеникаво-зелена и на мѣста е много плитка. Рибата е изключително шаранова. Годишниятъ риболовъ на риба отъ езерото е около 150,000 килограма.

3. Островското езеро има повърхностъ 7,500 хектара. Даннитѣ за улова на рибата отъ него сж доста оскѣдни. Споредъ една гръцка статистика, годишно въ езерото се лови риба 12,500 килограма. Тази цифра е крайно съмнителна. Островското езеро заема дното на басейнъ, отъ който зависятъ езерата Петърско, Рудничко и Заерци.

4. Петърското езеро има пространство 400 хектара и е дълбоко 2,90 метра. Годишно въ езерото се лови по 8,000 килограма риба, предимно шаранъ и бабушка.

5. Рудничкото езеро е 6 километра дълго и

2 километра широко. Рибната му фауна не е проучена. Годишният улов възлиза на 10,000 килограма.

6. Езерото Заверш има 105 хектара повърхност. Годишно въ него се лови риба около 7,000 килограма.

7. Костурското езеро се намира на 647 метра над морското равнище и има повърхност само 2,788 хектара. Максималната му дълбочина е 10 метра. Срѣдният годишен добив на риба от езерото е около 400,000 килограма. Между всички македонски езера, костурското е най-богато съ риба; то е, напистина, единъ естествено рибаришк.

8. Доиранското езеро е съ повърхнина 4,265 хектара. И това македонско езеро е много богато съ риба. Годишният улов възлиза на 600,000 килограма. Забележителни риби въ него сж бѣлвицата и линарето.

9. Ардианското езеро е съ 3,360 хектара повърхност. Дава годишно до 100 хиляди килограма риба.

10. Лагадинското езеро има 5,086 хектара повърхност съ дълбочина до 10 метра. Срѣдно годишният му добив е около 11,7 килограма риба на хектаръ.

11. Бешишкото езеро е много красиво. Има повърхност 6,922 хектара, а дълбочина 22 метра. Влива се въ орфанския заливъ. И това езеро е богато съ риба. Срѣдно годишно дава 305,562 килограма. Тамъ се ловятъ кефали и карагъзи.

12. Тахинското езеро е въ сѣрското поле. Има 15,700 хектара повърхнина. Годишно въ него се лови до 470 хиляди килограма риба.

За правилното и бутковското езера за сега нѣма никакви данни. Тѣ иматъ мѣстно значение: тепърва ще бждатъ проучени отъ българските власти.

15. Ениджевардарското езеро или пазарското езеро е дълго 20 километра и широко 15 километра. Има дълбочина отъ 2 до 3 метра. Характерътъ му е блатистъ. Въ него се лови шаранъ, сомъ и щука, но въ какво количество още нѣма данни. Презъ последните години гърците сж пресушили частъ отъ него.

Отъ горните цифрови данни става ясно, колко голѣмо стопанско значение иматъ македонските езера и колко високъ е тѣхниятъ продуктивитетъ, сравненъ съ езерата на другитѣ европейски държави (Охридското езеро дава 15 килограма на хектаръ, Боденското

7 килограма, а Гренивското до 5 килограма). Тия езера сж богатитѣ рибници на Македония.

Нѣкога македонските планини сж били покрити съ непроходими гори, които постепенно бидоха изкоренени отъ чуждата власт, за да се не криятъ комити изъ тѣхъ. Ала все пакъ сж запазени изъ Бѣласица, Пчалковица и Пиринъ хубави гори, където преобладава букътъ и джбътъ. Главниятъ поминѣкъ на македонското население е земедѣлието. Следъ него иде скотовѣдството, занятията и търговията. Земята е еднакво годна да дава плодове, както на умѣренитѣ, така и на топлиѣ страни. Отъ житнитѣ растения най-много се обработватъ пшеницата, ечемикътъ, ръжътъ, царевичата и просото. Сѣрското, битоското и солунското полета, както и Овче поле сж житницитѣ на Македония. Лозарството сжщо е развито и тепърва има да се развива, понеже прочутитѣ стари македонски лозя бѣха унищожени отъ филексерата. Най-добритѣ лозя сж около Нидже планина. Въ южнитѣ македонски планини расте сусамътъ и памукътъ. Тютюнътъ се обработва почти всѣкъде. Най-много се пени енидженския тютюнъ, който се произвежда въ ксантійско. Друго важно произведение на македонската земя е афионътъ. Всичкиятъ афионъ се изнася въ чужбина. Единъ килограмъ афионъ се добива отъ шушукитѣ на 35 до 48 килограма маково семе. Прочутъ е тивешкиятъ афионъ, който има най-голѣма масленостъ. Производството на оризъ е сжщо така на голѣма висота.

Овощарството въ Македония за напредъ ще се развива. Навсѣкъде тамъ растатъ отлични овощи. Прочути сж тетовските ябълки и сега вече рѣсенските ябълки, круши и череши.

Бубарството е сжщо разпространено, най-вече въ гевгелийско, воденско и въ околността на Солунъ.

Скотовѣдството е развито въ политѣ на Осогово, на Шаръ планина и по Овчеполята. Годишното производство на вълна въ Македония възлиза на около 3,500,000 килограма.

Занаятчиството бѣше много изпаднало презъ сръбското владичество надъ Македония, а промишлеността бѣше почти първобитна. Голѣма частъ отъ македонското население ходи по печалба въ чужбина. Племето мияци въ нарѣчното (Западна Македония) се слави съ своето изкуство въ резба и долгерство.

Какво представлява тютюневото производ-

ство на Македония може да се сжди от следните данни: цялото производство на тютюни през 1938 г. възлиза на 52,429,472 килограма, от което двете държави, Сърбия и Гърция, които си бяха подělili Македония, получиха близо пет милиарда лева приходи.

Друго едно богатство на Македония сж маслините и тяхният дериват зейтин. През 1938 г. в Македония под гръцка власт е бил произведен зейтин 3,737,800 килограма на стойност около 73 милиона драхми. Произведени сж били и 1,192,300 килограма маслини за ядене. Маслини и зейтин се произвеждат в окръжителни солунски, сърски и кавалски.

От плодовете, които растат в топлинати страни, в южна Македония през отчетната година сж произведени: лимони 169,000 парчета; портокали — 50 хиляди парчета; мандарини — 9 хиляди парчета; смокини — 64,300 килограма; бадеми — 383 хиляди килограма. Освен това в валандовско и воденско расте нарът (калнката), който плод сжко дава голми приходи.

Само Македония под гръцка власт през 1938 г. е произвела един милион и 485,987 килограма пашуки. През сжщата отчетна година в Македония сж били засети с памук всичко 259,988 декара, с производството 19,976,500 килограма.

Ценен продукт на македонската земя сж сжко така и индустриалните растения сусамът, анасонът и фастийт, които вирят почти всъжде из нея. Сусамът дава найароматичното македонско масло, от което се произвежда таханът. Напоследък това масло намври широко място и в индустрията.

Маковото семе сжко така е от голмо значение за изхранването на местното население. От него се добива известният македонски шарлагант, който напълно замества зейтина и по нищо не отстъпва от него.

През 1938 г. само в скопската търговска камара сж били регистрирани 172 индустриални предприятия, а търговията се е извършвала от 12,487 търговски предприятия, регистрирани сжко при скопската търговското-индустриална камара.

На край, нека да кажем нщо и за минералните богатства на Македония. Според проф. Д. Яранов, от всички български земи

Македония е най-изобилно надарена с минерални богатства. Това се дължи на особено-ситит в геологията и тектониката на Балканския полуостров.

Хромът е най-важната руда, която е привързана към серпантиновите маси в Македония. През последните години Македония даваше от 8 до 10 процента от световното производство на тази руда и нкогашна Югославия, тъймо по тая причина, стоеше на първо място в Европа по добив на хром. Находищата на хромови руди в Македония се намират в тетовско-скопския район, в кумановско-прешовския район, при Охрид, близо до охридското езеро, при с. Извор, велешко, при с. Раброво, валандовско и в Вавадарци.

Магнезитът е друга руда, която има богати находища в Македония. Магнезитът (магнезиев карбонат), който служи за добиване на особено здрав магнезиев-цимент и на огнеупорни плочи, напоследък става почти незаменим при облицоване на високите пещи в металургията. Македония е най-богатата страна с магнезит в цяла Европа и иде веднага след производството в Съветска Русия и бивша Австрия. Находищата на магнезит се намират в скопско-велешкия район, община Съпле и в Халкидическия полуостров, където сж най-богатите магнезитни руди, сж около 30,000 тона годишен добив.

Железните руди сжко така се добиват на много места в Македония. Рудните находища сж на запад от ръката Струма, в общината Острене и в неготинско.

Медните руди сж установени едва напоследък в Македония. Като най-надеждни находища могат да се посочат общините Демир-капия и Бистреница, нкои общини на струмичка околия, при Валандово, Дойран и Удово. Има ги и в велешко, шипско, битолско и охридско.

Към медните руди сж тсно привързани и най-важните находища на злато в Македония. Медните руди в струмичко съдържат от 2 до 3 грама злато на тона. Още в най-старо време злато се плавило в ръката при Злетово, кратовско. Тук се намира в ръчния нанос и самородно злато в вид на люспи и зърна. Много богато златно находище се намира при с. Никищан, при Кушница, сърско. В една руда там е било намврено

до 20 грама злато на тонъ. Споредъ всички чужди изследвания, златодобиването въ Македония има голѣмо бъдеще.

Оловно-цинковитѣ руди покриватъ голѣма площъ въ кратовско, по посока на Злетово. Тукъ се намиратъ и най-богатитѣ рудници на галенитъ, отъ който се добива олово и сфалеритъ, отъ който се добива цинкъ. Въ кратовския руденъ районъ се намиратъ и много други по-малоченни руди. Тѣ сж: баритъ, около 35 милиона тона, манганъ 25 милиона, желязо 25 милиона, паритъ 10 милиона, цинкъ 4 и половина милиона, медъ единъ и половина милиона, а освенъ това злато, сребро, сѣра и други. До преди 50 години при с. Шлегово още стоеха казанитѣ за добиване на сѣра. Оловно-цинкови руди се намиратъ и въ землището на гр. Струмица и въ селата Босилево и Василево. Има и находища въ Прешово и охридско.

Арсеновитѣ руди също така сж въ изобилие въ Македония. Има ги въ склоноветѣ на Кожухъ планина. Арсенова руда има и при гр. Прешово, а антимонова — въ скопска Цѣрна гора.

Манганови руди сж установени на много мѣста въ Македония. Има ги въ с. Върбяни, охридско, въ бродска околия, въ велешко и въ кумановско, при селата Гошинци и Матейче. Но най-голѣмото находище на манганъ се намира въ Халкида, при с. Изворъ.

Въ кумановско, при с. Никушакъ, се намиратъ и никелови руди.

Въ Македония има и камени въглища, но за жалостъ, тѣ сж още неоткрити и неразработени. Единствената мина за лигнитъ се намира при скопското село Нерези, която е разработена едва презъ 1928 г. Лигнитъ има и при с. Драчево, въ моравско, въ Гевгели и на много мѣста въ южна и въ източна Македония.

Освенъ това, въ Македония има азбестъ, главно въ качанишка околия, талкъ, сѣра, мраморъ, които скала е много разпространена въ Македония. Гипсъ се намира на много мѣста въ страната. Голѣмо е находището му въ дебърско. Има мергелъ за добиване на циментъ и диатомеова прѣстъ въ Марково и въ Тиквешъ.

Има всички изгледи, че при кумановското село Бушпане ще се откриятъ скоро петролни извори.

България и Нова Европа

Днесъ българскиятъ народъ отдѣлха освободенето отъ тежкото угнетение да гледа безпомощно свои земи, заробенъ отъ коварно съюзени врагове и да тръпне всеки денъ за своето съществуване. Днешната свѣтловна борба противъ англо-саксонския плутократизмъ и болшевикито безардее съ нейния победенъ маришъ затвърждава все повече неговата обща свобода и увеличава смѣлостта му да я защитава докрай съ всичкитѣ си сили. Нашиятъ духъ е окриленъ именно съ това убѣждение, което призовава готовността ни да приобичимъ усилията си за затвърждаване условията за общия миръ. Чрезъ осъществяването на тоя миръ ще се наложатъ и идеята на германското водичество за нова Европа като стопанска и културна общностъ на свободни и равноправни народи, обединени да премахнатъ всички мъчнотии, които задъшватъ пътяното съществуване.

Придобилъ своя жизненъ просторъ и обединенъ въ своитѣ етнически граници, отъ българския народъ трѣбва да се очаква да развие отново своитѣ национални сили въ служба на общото човѣшко добруване. Съ тоя поривъ ние българитѣ възприемаме идеята за нова Европа, която се гради съ безкрайни пирамиди отъ човѣшки кости.

Намъ е скъпа паметта на загиналитѣ бойци, защото сме водили четири кървопролитни войни за обединение. Нашиятъ майки все още сж пообрадени съ черни кърпи.

Ние се прекланяме благоговейно предъ себеотрицанието за човѣшка свобода, предъ свидно пожертвуваната младостъ и превъзможната ежидба за животъ. Неизброимитѣ жертви сж единъ огненъ заветъ на бъдещето. Неговото повеление ще трепти въ всички националенъ егзистъмъ. Може ли следъ тая гигантска война да има още трупачи на мъртви богатства, тѣ въкове наредъ смущаваха мира и тровѣха човѣчеството съ безпобеденъ животински егзистъмъ?

Богъ е утвърдилъ единъ мировъ законъ за правда. Както придобиватъ на науката и произведенията на художествената мислъ сж общи като слънце и свѣтлина за всички народи и не търпятъ граници, така и източникитѣ на всички блага сж дадени отъ небето за разумно ползване отъ човѣшката общностъ въ нейнитѣ геополитически граници. Въ разпредѣлението на свѣтовнитѣ блага ще се намери и трѣбва да се намери едно трайно съотношение, което ще дава възможностъ на всеки народъ и на всеки човѣкъ въ националната държава да има осигурено съществуване и осигурено бъдеще.

За придобиването на това международно равнодействие, обединениятъ български народъ ще работи съ всички свои национални сили въ полето на труда. Така ще получи и своя възмезденъ възходъ, за да оправдае историческата си мисля, която му повелява: първо, да обрне азмата си въ чръстенъ източникъ на обща благодатъ, и второ, да бжде пръвѣятъ стражъ на Балканитѣ, винаги готовъ да развие своята бойна сила въ защита на нова Европа.

Дим. Христоворовъ.



Foto: Münchner Bildbericht

Стара носия от северните германски острови

Наситени с багри кордели, мъниста, златни синци и нашивки, красивъ колосанъ дамась, хладни на писане платна, тежки покривки, нѣжни като паяжина дантели, звѣнещи нанизи, пѣстроплетени ржкавици — неизмѣрими съкровища отъ селски носии изъ всички области на Райха се пазятъ и до днесъ въ стари, дълбоки сандъци.

Растещото индустриализиране, наистина, заплашваше да обрече на забравяне това старо народно богатство, но опасността е вече отстранена, откакто младежътъ е отново съ будно съзнание за своето наследие, откакто тя съ възторгъ се удивлява на стилната целесъобразностъ, на багрената красота и на техническата завършеностъ на селското

Близки до живота носии

отъ Клара фонъ Хартенъ



Foto: Münchner Bildbericht

Танцъ върху хармана

ржкодѣлно изкуство, и намира въ него подтикъ за собствено творчество.

Сжщо германската младежъ отъ града опознава наследството на своитѣ прадѣди: при пктувания и училищни екскурзии се правятъ открития и прочувания; ако не се рисува, разглежданото сигурно се фотографира. Изпращането на деца по селата отвежда често градскитѣ деца далечъ отъ тѣхнитѣ родни мѣста, въ твърде отдалечени области, където тѣ иматъ възможностъ да наблюдаватъ носитѣ на населението презъ дѣлнични и празнични дни. При завръщането имъ всичко видено отъ тѣхъ бива разказвано и разисквано въ училището.

Художественото преподаване въ германскитѣ училища си поставя за особена задача, да вдѣлбочи и насочи правилно събудения при пктуванията интересъ. При разглеждане на разнообразния картиненъ материалъ се установява, че носията е винаги въ хармония съ човѣка и съ ландшафта на дадена област. Колко убедителна е черната копирана църковно-празнична премѣна къмъ строгото тихо лице на една долносаксонска селянка! Какъ добре подходжатъ златисти забрадки и цвѣтенъ дамась къмъ стила на австрийския барокъ и какъ ли чудно блести напетата пѣстрога на померанскитѣ и източно-пруски ржчно плетени дрѣхы на сѣлжния фонъ презъ студената зима! Добре подхожда на



Жени отъ етрополско (България)

фризийската селянка, когато тя взе със дребни кръстчета платноходка върху носната кърпа на своя годеник. Мотивът, със които населението от алпийските области украсява обиклото си, не могат да бъдат смесени с никои други.



Тиролска носия

Кройки, забрадки или шапки цвят, орнаментика, изобилие или, оскъдност на украсата, издават характера и жизненото чувство на своите творци.

Покрай затвърдяването на подобни познания при обучението по художество, темата за носител се застава и въ още много други вариации. За да се покаже на децата богатството на носител и въ най отдалечени области, не се пропуска посещаването на съответни колекции или изложби. Направените там сцени се завършват въ училището съ боя или перо. Отъ многото цветни фигури по-често се приготви за класа цвят албум, или пък особено сполучливи рисунки се увеличават въ естествена голѣмина и се окачват въ училищните коридори като стенна окраса. Очаква се сжко изготвянето на голѣма карта за цял Райх, където отделните области ще бъдат означени чрезъ съответни фигури въ носии.



Foto: Münchner Bildbericht

Алпийска носия

Множеството идеи, които това вдълбочено отношение къмъ носител дава по-нататък — за леко ативни опити, за шевици, апликации, всѣкакъв видъ украсна техника и пр. — не сж за изброяване. Още по-важно е, обаче, че у младежта, който съ голѣмо удоволствие пренемава неотдавнашното минало, съ това обучение се вдъхва гордостъ къмъ старитѣ културни богатства на народа. И отъ тукъ трѣбва да изникне задължението, винаги и навсѣкжде, покрай съвременното, да пазимъ и зачитаме съ страхопочитание и най-старото.



Foto: Atlantic

По случай срѣщата на европейската младежъ въ Ваймаръ, се състояха тържествени игри. На площада на града на Гьоте и Шилеръ български деца и момъци изразятъ хоро въ народна носия



Веселиятъ и безгриженъ животъ въ берлинскитѣ
басейни продължава и сега — презъ време на войната

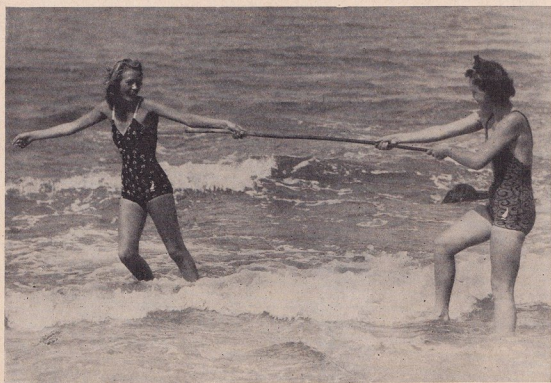






Foto: Frau Ch. Kade

Щастие и приказност в семейството

Новият законъ за защита на майчинството въ Германия

от Шарлота Каркь

Исторически развой

Законът за защита на майчинството въ Германия датира още отъ 1878 г., когато бѣ издадена една наредба, по силата на която всички родилки не трѣбваше да работятъ въ продължение на три седмици следъ раждането. Впоследствие, за пръвъ пѣтъ, презъ 1883 г. се обнародва въ това отношение и единъ другъ законъ, който освенъ застраховката противъ болестъ, предвиждаше да се дава на майката и една помощ, която се равнише на една седмична заплата, каквато майката е получавала преди раждането. Презъ 1891 година тоя триседмиченъ законенъ срокъ за почивка на родилката бѣ увеличенъ на шестъ седмици. Въ това последно измѣнение на закона имаше, обаче, и една забележка, споредъ която родилката може, ако желае, съ разрешение на

Раздѣла съ моята кола

отъ Фрицъ Херцогъ

Когато се запознахме преди цѣла една година, ти бѣше сѣщо повикана подъ знамената, както много твои събратя, между които стоеше и ти срѣдъ казармения дворъ.

Тогава ти съвсемъ не ни се понрави. Твоята външностъ бѣ твърде изищна, за да бѣдешъ годна за съветската ширь и войната. По бихме се радвали, ако ни се бѣше падналъ единъ простъ, грубъ каміонъ, съ който се върви навсѣгжде. Но какво може да се направи срещу решението на единъ обоженъ началникъ! Ние трѣбваше да те приемемъ, колкото и да те прокланисше Юлъ, това дете на Рейнъ, когато седна задъ твоего кормило.

Бѣ твърде отдавна. Надъ насъ се смѣеше лѣтното слънце отъ синьото небе на Източна Пруссия. А сега, когато ние двамата трѣбва да се раздѣлимъ на тая безутешна разнебитена съветска станция, никакъвъ веселъ слънчевъ лѣжъ не може да подобри нашето настроение.

Ние бѣхме станали, ти и азъ. Тѣй често се раддватъ най-добри другарства отъ първоначални различия въ мненията. Колко ли пѣти те пращаме по дяволитъ въ първитъ дни на настѣлението! До къмъ границата собствено вървѣше всичко добре.

Съ твоего напредъ устремено изострено тѣло летѣше ти по добритъ пѣтища като на шегѣ. Но после въ Литва, когато започнаха калѣта и стрѣмнитъ пѣтища, ти стана твърдоглава, сърдита, своеволна и просто пираше тъкмо когато отъ близката гора зачестяхаха картечни изстрели. Какъ се бѣше разлютилъ Юлъ! Подлеетъ, саботоръ, прикритъ болшевикъ те наричаше той, когато трескаво търсѣше чантата съ инструментитъ. Той не забеляза, какъ отъ нея падна едно синьо, съвсемъ омазанено писъмце. Азъ го разтворихъ и...

— Драги войниче — започваше писмото — ето че ти сега имашъ моята кола. Нарича се „Ластовица“. Тя е пѣргава, подвижна и способна на всѣка лудория. Разгледай само нейната стройна фигура! Нѣщо своеволно и особено. Азъ я обичамъ много. Толкова хубави часове съмъ прекарала съ нея и въ нея! Сега тя е повѣрена на тебе. Бѣди добъръ къмъ нея и ми пиши какъ е тя.“

Така пишеше твоята господарка, ластовичке. Съ остри отнесенъ почеркъ на дама, която можеше да бѣде като тебе много хубава, но своенравна и често хаплива.

Юлъ те поправихъ, азъ разговаряхъ съ тебе и

лѣкара, да поеме отново работата си следъ петата седмица. Въ 1903 година споменатата помощъ въ пари бѣ увеличена шесть пѣти. Презъ 1910 г. закона за защита на майчинството бѣ измѣненъ и допълненъ чрезъ едно предвидено нововъведение въ закона за индустрията. Споредъ това нововъведение въ последния законъ, почивниятъ срокъ за родилницѣ бѣ увеличенъ на осемъ седмици: две седмици преди и шесть следъ раждането. Отъ 1914 г. бѣ гарантирана и увеличена и седмичната парична помощъ за презъ време на почивния срокъ, като тая помощъ бѣ равна на двуседмичната заплата на родилката (1919), подиръ на четири седмичната заплата (1926) и най-после, въ последно време, на шесть седмичната заплата. Споредъ едно нареждане отъ 1927 г. бременнитѣ жени се освобождаватъ, по желание, отъ работа шесть седмици преди раждането, а за времето отъ шесть седмици следъ деня на раждането се забранява на родилката да постѣпа на работа. Почивката

отъ шесть седмици следъ раждането може, по медицински редъ, да бѣде продължена. Тоя законъ, останалъ въ сила до 30 юни 1942 г., обхващаше всички застраховани противъ болестъ, които сѣ направили застраховката си въ последнитѣ две години или само десетъ месеци преди деня на раждането, а дори и само преди шесть месеци отъ тоя день, ако застраховката е направена презъ последната (на раждането) година. Изключение се правѣше само за земеделскитѣ и горски работнички, а така сѣщо и за домашнитѣ прислужнички. До тогава седмичната парична помощъ се изчисляваше въ половина отъ надницата за последното работно време на родилката, безъ да се гледа на това, дали тя е била на работа или не въ време на раждането. Съ това се даваше поощрение за продължение на работата до последния възможенъ срокъ. Въ последнитѣ години, чрезъ едно рационално изравняване между надница и седмична помощъ, специални тарифни или заводни уго-

отъ тоя часъ ти се примири и прие войнишкия животъ. Да, ти вече никога не ни измѣни оттогава. Твоитѣ голѣми братя често то бѣскаха и нараняваха, гранатни късове пробиха единъ прозорецъ и вратата, пушии и картечини те надупчиха, а сивата ти кожа се изполочи. Измърсени отъ масла и бензинъ сѣ твоитѣ плюшени седалища — но ти лѣтѣше все напредъ, съ хиляди и хиляди километри. Ти не ни обяви стачка, тогава предъ Москва, когато бѣхме напреднали много и болшевикитѣ внезапно се опитаха да ни обкрѣжатъ; твоитъ моторъ победи ледения студъ и ни измѣна отъ калѣта. Ти бѣ останала при мене презъ всичкитѣ зимни месеци та до сега, до второто лѣто на източната война. Ти бѣ останала при мене и когато трѣбваше да оставимъ Югъ въ тая чужда земя, далечъ отъ родина и близки.

Често бѣхъ писалъ на твоята господарка, за тебе и за всичкитѣ ти добри дѣла. Ето че трѣбва да се раздѣлимъ. Азъ потеглямъ назадъ, обратно, за Германия. А ти не можешъ да бѣдѣшъ повече въ употреблѣние, не можешъ да се върнешъ. Че току-що те прегледа обозниятъ началникъ, той, комуто, уви, сѣ подчинени превознитѣ сръдства. Като лѣкарь те разгледа и подслушва той, и тогава произнесе само една дума, опасната, ужасна дума:

— Да се изкасаи!

Какво ще помогнатъ молби и заклинания предъ строгия началникъ? Скоро те довтаса неговитѣ васали, тѣ, които собствено трѣбваше да те поставятъ въ „изправностъ“. Но тѣ ще започнатъ съ расичането. Тѣ ще се въртятъ около тебе и ще те ограбятъ — че ти взематъ твоитѣ членове, твоитѣ

прожектори, твоята украса, твой моторъ — душата ти, и ти ще останешъ да лежишъ безъ образъ и мъртва.

И всичко това ще мога да кажа на твоята господарка, когато ще я посетя презъ идната отпускатъ? Да кажа, какъ нейната ластовица следъ тѣ бѣскаво победоносно време въ единъ забутанъ жгълъ на една мрачна съветска гара ... Не, по бихъ желалъ да не посетя твоята господарка.

Ала задъ себе си ние имаме една година източенъ походъ, и ти сама знаешъ най-добре, какъ я преживѣхме въ тая тѣжна, безрадостна земя. Ти ще разберешъ и ще простишъ, че все пакъ ще ида при твоята хубава господарка. И азъ искамъ да ти кажа, сега, въ сѣтния часъ на твой животъ, когато се приближаватъ служителитѣ на обозния началникъ, искамъ тихо да ти кажа, какво ще разправямъ на твоята господарка:

— Вашата кола, мила и благородна госпоно — ще кажа азъ — бѣ нашъ най-добъръ другаръ. Веднажъ, предъ Москва, тя дори ни спаси живота. Както върно бѣ изгълбила своята мировременна задача — да създава шастие и радостъ на своята хубава господарка, сѣщото съзнание за дългъ имаше тя и следъ нейното повикане подзнамената, вече като войнишка кола. Мои голѣми грижа бѣше да я върна съ слава на нейната притежателка. Но ластовицата остана занаяти на изтокъ. Когато трѣбваше да си почине за нѣколко дни, надна въздушна бомба и я улучи, разруши я. И дебелиятъ снѣгъ на зимата я зави като братъ.

Превелъ отъ нѣмски
Хр. Огняновъ



Здрава майка и здраво дете

Foto: Gremmler

варяния, гарантираха пълната защита на родилката преди раждането. За земеделският работнички, за които задължителната забрана не важеше, имаше възможност за повишаване на надницата, шомъ като сжщитъ поемаха работата си преждевременно след раждането.

Обосноваване на новия законъ

Новият германски законъ за защита на майчинството, който влезе въ сила на 1 юли 1942 г. създава много улеснения на работничкият-майки. Той дава гаранцията, че както на майката, така и на детето, нѣма да бжде нанесена никаква повреда чрезъ професията и че майкиятъ ще бждатъ запазени отъ каквато и да била преумора, особено презъ време на войната. Освенъ това тоя законъ дава възможностъ да се разполага съ достатъчно време за грижене и отглеждане на детето. Особено

поставенитъ при по-тежки условия на работа жени трѣбва да бждатъ запазени не само отъ тѣлесна, но и отъ душевна преумора, като при това се има предвидъ тройната задача на родилката като жена, майка и работничка.

Тоя излѣзълъ въ военно време законъ не представлява едно завършено цѣло. За въ бждеще се предвиждатъ, споредъ официални сведения, още нововъведения по отношение защитата на майчинството. Тая защита ще обхващане не само майкиятъ-работнички, но и всички майки.

Валидиостъ на закона

Тоя законъ за защита на майчинството въ Германия има предвидъ всички жени-работнички, които иматъ германско поданство и сж отъ германската народностъ. За забелязване е, че сжщиятъ законъ позволява на чуждо страннитъ работнички да се ползватъ отъ сжщата защита, която новиятъ германски законъ за защита на майчинството отъ 1 юли 1942 г. гарантира на германската работничка. Тоя законъ обхваща не само индустриалнитъ работнички, но, за първи пътъ сега, и земеделскиятъ работнички. Въ бждещото провеждане на тоя законъ се предвижда разширяването му и върху женитъ на селянитъ и земеделскиятъ стопани, а така сжщо и за числящитъ се къмъ семейството жени, които помагатъ при земеделското стопанство, за домашнитъ помощници и самостоятелнитъ собственички на продавачници. Домашнитъ работнички, доколкото тѣ ще бждатъ майки или кърмачки, сж поставени подъ защита на тоя законъ.

Приложение и изпълнение на закона

На първо мѣсто въ тоя законъ сж поставени забранитъ на занимание за бждещитъ майки, като напримѣръ, забрана за дигане и носене на тежести, работене въ прахъ, газове, пари, въ горещина, студъ, влага и сътресения, както и при други вредни влияния. Забранява се сжщо така акордната и премирана работа, ако последната превишава срѣдната работоспособностъ на бждещата майка. При поемане на друга работа не бива, както по-рано, да се намалява надницата, а да се изплаща срѣдната надница, получавана презъ последнитъ 13 седмици, даже и когато се упражнява професия съ по-малка надница.

За времето след раждането и за кърмачките майки сж издадени специални и точни предписания, според които се забранява продължителната, нощна и празнична работа. При земеделското стопанство е забранено всяко занимание, надвишаващо 9 часа на ден. На кърмачките майки се дава достатъчно за кърмене време, което също така е точно определено. Надницата при такива случаи, обаче, не може да бъде намалявана. Жените, които сж застраховани при законните застрахователни дружества против болест, получават през времето на шест седмици преди и шест седмици след раждането помощ, която е равна на сръдната надница през последните 13 седмици. Премахването на седмичната помощ е позволена само тогава, когато родилката работи даром. На тия жени, които не сж законно застраховани, тръбва също така да се изплаща надницата през време на почивния срок преди и след раждането. До 26-та седмица след раждането се плащат на майките по 50 пфенига на ден за кърмене.

За да бъде гарантирана потръбната защита, всяка работничка или чиновничка е длъжна да съобщава своевременно на завеждащия предприятието, въ което тя работи, за бременността си. Съобщаването за искане на почивния срок при раждане не може да бъде повод за прекъсване на договора за работа от страна на работодателя. Местото за работа на родилката се запазва до четири месеца след раждането.

Въ границите на защитата на майчинството лежи също още и осигуреното и добро настаняване на децата през време на работното време на майките. Затова според новия закон за защита на майчинството, министърът на труда въ Германия е натоварен да нарежда за събиране на сръдства от заводи и управления на учреждения за основаване и поддържане на детски ясли при национал-социалистическите народни благотворителни дружества и общините, а така също и на собствени детски приюти при ония заведения, при които има възможност и условия за такива детски ясли. Въ тия ясли се приемат сукалчета и деца до тригодишна възраст.

Въ детските градини постъпват деца от три до шест годишна възраст, а въ детските колонии — деца, които посещават училище.

Контроль

Всяки управител на завод е длъжен съвместно да контролира, дали бременните жени въ ръководения от него завод имат подходящи служби и добре ли сж покровителствувани. Сжият може да бъде подведен под отговорност, ако не изпълнява добре своя длъг. Въ заводи, въ които редовно сж заняти жени, тръбва закона за защита на майчинството да бъде добре оповестен и правилно провеждан, за да бъде гарантирано изпълнението му чрез знанието на отдълните му точки.

Надзорът за изпълнение на тоя закон е повърен на индустриалните надзорни служби, които сж въ тсна връзка съ Германския трудов фронт въ индустриалните заводи и съ учрежденията на държавната прехрана. Направените опити съ тоя нов закон за защита на майчинството предвиждат замбяване на индустриалните медицински чиновници съ здравни служби, така че ще могат да се очакват все по-големи резултати въ това отношение.



Докато майките работят, тяхните деца играят въ хубави и модерни забавачници

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕГЛЕДЪ

Англо-съветският съюзъ

Англо-болшевишкият съюзен договоръ, както се допускаше, предизвика по-малко сензация, отколкото очудване. Този документъ действа така, че цяла Европа разбра още единъ пътъ смисъла на войната и какви личатъ да дждатъ последиствия отъ нейното по-нататъшно развитие.

Ако въ този договоръ се заявява тържествено, че нѣма да се правятъ никакви разширения на границитъ следъ войната, логично би било да се съобща, за кои граници се касае въпроса. Но понеже това не се прави, то може да се помислятъ границитъ на Съветскиятъ съюзъ отъ 1941 година, а това значи, че Финландия, Естония, Летония, Литва, Полша и Бесарабия трѣбва да бждатъ пакъ болшевиширани така, както преди влизането на болшевишкия съюзъ преди войната. Освенъ това, договорътъ дава възможността на болшевикитъ следъ една евентуална победа да си взематъ всички европейски области,

които се желаятъ, понеже въ членъ 3 отъ договора се казва, че договорящитъ страни, следъ спирание на враждебнитъ действия, ще взематъ всички мѣрки за да се направи невъзможно повтарянето на агресията и нахвърлянето на мира отъ страна на Германия или нѣкоя отъ нейнитъ съюзници. А това значи на практика, че Съветскиятъ съюзъ ще вземе всички области, които си желае, ще разруши всичко и ще избие всички личности, които не му харесватъ. Прѣсенъ споменъ съ болшевишкиятъ договори сж балтийскитъ държави въ началото на днешната война. На болшевикитъ трѣбваше да се отстъпятъ военни бази, но цомъ като ги получиша, тѣ просто болшевишираха цялата страна.

А самата Англия, ако ѝ би била възможна една победа надъ Германия, не би могла да се противопостави на болшевишкия тероръ, защото тя ще трѣбва отново да си спечели своята колониална империя.

ROBOT



Фото-камера, безъ съперникъ!

Искате ли снимка хубава за споменъ?
Снимайте се бърне, безъ поза!
Такава снимка, безъ мъжа, безъ потъ
Ще имате само съ камера **Роботъ!**

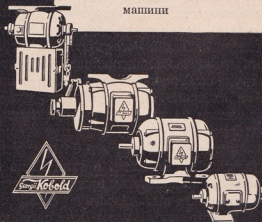
Пълна автоматичностъ, носи се въ джобоу —
Удобенъ, пратиченъ за всѣки човѣкъ;
Идете веднага за Фото-апаратъ
Съ оригиналната марка **Роботъ!**

ROBOT BERNING & CO. - DUSSELDORF
ГЕРМАНИЯ

Georgii Kofold

Малки електромотори

за машинно производство, финна
механика и текстилни
машини



GEORGII KG. STUTTGART-S

Най-излишното въпрословутия договор е споразумението за едно англо-болшевишко сътрудничество от 20 години след войната. Защото, ако тези съюзници фактически победят, то биха станали в същия момент автоматически неприимни врагове. Съветският съюз, като най-мощна сила въ Европа, няма да бъде желан от Англия, която ще се бори срещу него така, както се бори с всички сърѣдства срещу една засилваща се Германия въ Европа. Борбата срещу най-силната европейска сила е от вѣкове наредъ основниятъ принципъ на английската политика и ако Англия се откаже отъ него, днешната война би била излишна и Англия щѣше отдавна да приеме предложението и за едно сътрудничество, което Адолфъ Хитлеръ предложи нѣколко пѣти на англичанитѣ презъ 1933 г. Смислѣтъ на този съюзенъ договоръ е много ясенъ. Съветскиятъ съюзъ, въ очакване на идващитѣ военни действия, трѣбваше да моли за подкрепа. Чърчилъ обеща такава, въпрѣки че знае, че не може да помага. Опитѣтъ да бждатъ заблудени европейскитѣ народи, излезе и този пѣтъ несполучливъ.

А. Г.



Чърчилъ: Британскитъ лѣвъ става все по-плешивъ!
Добре че съмъ майсторъ по фризьорство!

Togal

ТОГАЛЪ
Таблети

се препорѣчватъ преди
всичко при:

Ревматизъмъ
подагра
невралгии
простуда

Togal-  Werke
München 8

ТОГАЛЪ ВЪ ЦѢЛЪ СВѢТЪ

ФАУСТЪ

Както през Съвремената война, така и сегд Гьотевият „Фауст“ придружава из бойните полета стотици и хиляди германски войници. От писмата на войниците до тяхните семейства и близки, както и от тяхните дневници се вижда, че никое друго произведение на европейската литература не възбужда така германския войник, както великата трагедия на Фауста. Въз тия писма се казва: „Вчера пакъ четохъ фаустъ.“ „Тъй хубаво е следъ многобройните впечатления и преживявания презъ деня да обърнешъ погледъ отново къмъ вънното, къмъ поезията на Гьоте“. „Особено Фаустъ четохъ съ сжичински гладъ.“ Другъ пише: „Най-много сж желани класицитъ, преди всичко Фаустъ.“

На какво се дължи това? Кое кара душата на войника да се еръца отново къмъ това творение на Гьоте? Отговорътъ е само единъ: въ това творение има безсмъртни идеи, безсмъртна музика. То е най-голямата драма на европейския човкъ, драма на

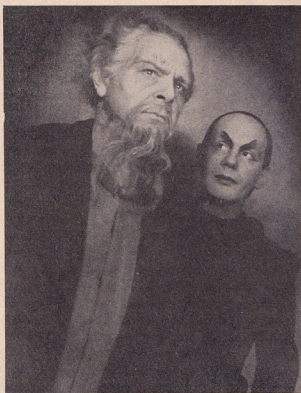


Foto: Schuer

Паул Хартманъ (Фаустъ) и Густаф Грюндгенс (Мефисто)



Foto: Schuer

Лила Мютеръ въ „Фаустъ“ (втора часть)

изкуплението, която по своя надвременъ характеръ и непресъхващия си изворъ на животъ и красотата може да се сравни само съ пѣснитъ на Омира или съ „Божествената комедия“ на Данте.

И върѣдъ единъ свѣтъ, озаренъ отъ свѣткавици, Фаустъ се явява като мистическа сила, която отвежда духа въ простора на вънното. Тукъ сж стаени воплитъ на германската душа. Тукъ сж заключени нейнитъ тайни.

Не само на фронта, но и въ родината „Фаустъ“ днесъ е едно отъ най-много четенитъ произведения на нѣмската литература. Германекиятъ държавенъ драматически театъръ въ Берлинъ представя отъ известно време при препълненъ салонъ Гьотевата трагедия. На сцената на този театъръ първитъ драматически сили на Райха създаватъ нови образи на Фаустъ. Макаръ че и въ днешното време това творение е запазило своя неизмѣнимъ смисълъ, както всѣка изповѣдь на гения и то се тълкува и въплъщава подъ знака на съвременнитъ копнени и борби. Днесъ нѣма въ Европа друго произведение, което така дълбоко да обрчува човѣшката душа съ настоящето и сжщевременно съ вънното.

Време и вънностъ тукъ се сливатъ въ единъ символъ, въ една струя на божественъ животъ.

С. Б.

Витаминът на плодовитостта

Химически фабрики в служба на народното здраве

Преди точно сто години химикът Либиг в гр. Гисен положи основата на днешната наука за храненето. Той бѣ заявилъ тогава, че нашата храна се състои отъ въглехидрати, тлъстини и бѣлтъчини, отъ въздухъ, вода и хранителни соли. Тия съставни части на нашата храна се стопяватъ при смѣната на веществата и даватъ субстанция, топлина и енергия. Ала това учение на прочутия химикъ е непълно. Та той още нищо не знаеше за ония своеобразни вещества, които се приематъ съ храната и сж необходими за подбуждане и провеждане на опредѣлени жизнени служби. Науката за тия вещества, които се наричатъ витамини, се разви едва презъ двадесето столѣтие.

Витаминитѣ се срѣщатъ въ тѣлото въ най-малки следи. Тѣ не сж никакви таинствени „жизнени начала“ или мистериозни субстанции, а чисто и просто химически вещества. Голѣма частъ отъ тѣхъ сж изследвани по съставъ и строежъ, известна частъ е произведена по изкуственъ пътъ. Твърде известни сж витаминитѣ С и D, които може да се добиятъ и изкуствено. Както се знае, тия важни вещества въ Германия се прибавятъ къмъ народната храна въз основа на съвѣстни проучвания и богати опити, за да се предотврати появата на болести по липса или недостатъчностъ на такива витамини въ храната. Витаминъ D се разпространява въ форма на „Вигантол“.

Неотдавна германската наука установи интересния фактъ, че и нормалната плодовитостъ и способностъ за размножение се опредѣлятъ отъ едно особено вещество, кръстено отъ научния свѣтъ витаминъ Е.

Откритието на витаминъ Е е плодъ на мѣдри опити и прозорливи обсъждания. Правени сж опити съ плъхове: дава имъ се храна отъ чисти въглехидрати, тлъстини, бѣлтъчини и вода, сж прибавка отъ соли и витамини отъ групитѣ А, В, С, D. Само следъ нѣколко седмици се забелязватъ смущения въ репродуктивни органи съ анатомични измѣнения. При по-продължително хранене по тоя начинъ животнитѣ ставатъ безплодни. Въ храната

имъ значи липсва нѣкое важно вещество, което предизвиква тия смущения и повреди. Това вещество е витаминътъ Е, който се срѣща преди всичко въ ядкитѣ на пшеничинитѣ зърна, въ зеленитѣ листа и т. н.

За да се открие най-добриятъ естественъ изворъ на тоя витаминъ, германскитѣ учени не сж жалили ни трудъ, ни време. Тѣ сж добили това вещество въ масло отъ пшенични ядки. Отъ разнитѣ видове хлѣбъ, най-много витаминъ Е съдържа специално произведенитъ черенъ хлѣбъ. Бѣлтитъ хлѣбъ не вреди на здравето, ако се взема съ него друга храна, като разни масла, зеленчуци и масло. Това пъкъ води до опита да се обогати маргаринътъ и растителното масло съ витаминъ Е. Това е и добро срѣдство срещу развалянето на мазнинитѣ.

Други опити съ животни показватъ, при какви условия витаминъ Е-препаратъ може да подкрепи една отслабнала репродуктивна сила. Резултатитѣ отъ тия опити се поставятъ въ служба на лѣкуването на хората. Науката е напълно сигурна въ твърдението си, че чистиятъ витаминъ Е има при людетѣ сжитѣ действия както при опита съ животни.

Жени, предразположени къмъ нередовно раждане, ставатъ силни и здрави, като взематъ витаминъ Е. Тѣ сж могли и могатъ изобщо да се радватъ на щастливо материнство, ако не страдатъ отъ анатомични, възпалителни или обусловени отъ общи заболявания повреди. Въ връзка съ известни хормони германскитѣ учени сж развили една терапия, която показва при мъжа и жената значението на витамина Е за плодовитостъ и родилна сила. Други опити на лѣкаритѣ отъ последно време водятъ извънъ това до надеждата, че и при редица други заболявания може да се постигне успѣхъ съ витамина Е.

Значителна стъпка напредъ бѣше, когато изследователитѣ при Гьогингенския университетъ откриха химичния строежъ на витаминъ Е. Установило се именно, че това вещество се състои отъ субстанции, които сж известни на науката и се наричатъ токофе-

роли. Думата е образувана от гръцкият думи „токос“, значи детеродство, и „феро“, значи нося.

По-нататъшна работа бѣше да се открие химичният строеж и химичният състав на тия токоферолы. Тукъ успѣ Ерхардъ Ферихолцъ, свѣтвонизвестенъ германски ученъ и изследователъ на витаминитѣ — той откри химичния строежъ на тия вещества и написа тѣхната формула. Възъ основа на тая формула пъкъ единъ швейцарски ученъ произведе изкуствено най-важнитѣ токоферолы. Суровъ материалъ за това той намира въ фитола, съставна часть отъ хлорофила — зеленилото на листата, и въ производи, добити при дестилация на смола. Разбира се, това бѣ на първо време единъ чисто лабораторенъ успѣхъ. На практика изкуственото производство на необходимитѣ токоферолы и съ това на самия витаминъ Е би струвало твърде скъпо.

Гьотингенската лаборатория не престана да се занимава съ витаминъ Е. Най-известни химици правятъ дълги анализи, предприематъ редица опити и най-еетне успѣватъ да намѣрятъ по-евтини първични материали и да произведатъ единъ чистъ и високоцененъ витаминъ Е. Възъ основа на откритата въ

Гьотингенъ метода витаминъ Е се произвежда фабрично въ достатъчно количество.

Опититѣ съ люде продължаватъ и установяватъ, че така изкуствено произведенитъ витаминъ не отстъпва по нищо въ биологичното си действие отъ естествения витаминъ Е. Синтетичното му произвеждане не познава трудноститѣ на досегашния начинъ на добиване отъ естествени суровини.

Изследванията въ тая тъй важна областъ не сж престанали. Синтезата на витаминъ Е се удаде. Ала практическитѣ опити на лѣкаритѣ за най-доброто приложение на това вещество въ най-различни посоки стоятъ още въ началото. Предпазливи лѣкари все още смѣтатъ за добре да прилагатъ покрай дози отъ изкуственъ витаминъ Е отъ време на време, въ връзка съ опродѣлени хормони, още и естественитѣ витаминови вещества.

Както често въ историята на химическото изследване и тукъ се вижда, че не винаги се тръгва веднага по върнитѣ следи на тайнитѣ въ природата. Но не може да има съмнение, че още сега съ изкуствения витаминъ на плодovitостта е свързана една сжщинска благодать и че не е далече деньтъ, когато науката ще даде положителенъ и щастливъ отговоръ на открититѣ въпроси въ тая областъ.

Ерихъ Шварцъ

Материалното състояние на така нареченитѣ бедни държави

Фамилията на силитѣ на Осьмта, която по-рано бѣ наредена, че няма нищо, не е вече бедна фамилия, ако се сравни нейното продоволство на сурови материали съ това на Англия и Съединенитѣ щати. Както е известно, обаче, изразътъ „няма нищо“ бѣ измисленъ на основание на липсата на сурови материали. Голѣмитѣ области, които Германия придоби презъ 1940 и 1941 година, и Япония — отъ влизането ѝ въ днешната война — засилиха силитѣ на Осьмта въ тѣзното снабдяване съ сурови материали по такъвъ начинъ, че тѣ днесъ въ много отношения стоятъ по-добре отколкото съюзницитѣ.

Кой би повтѣрвалъ това презъ септемврий 1939 г., когато въ Англия и Съединенитѣ щати се говореше низозидително за силитѣ на Осьмта поради тѣзната бедностъ откъмъ сурови материали?

Днесъ тѣзниятъ балансъ отъ сурови материали е станалъ такъвъ факторъ, който отъ другата страна не може да не бѣде взетъ подъ внимание.

Силитѣ на Осьмта днесъ иматъ всички необходими сурови материали за по-нататъшното водене на войната и съ това британската блокада, отъ която при започване на войната толкова много нѣщо се очакваше, е станала безпредметна. Докато странитѣ на Осьмта си доставятъ сурови материали, отъ които тѣ иматъ нужда безъ всякакви мжнотии отъ тѣхнитѣ собствени или заемати области, и могатъ да ги преработватъ на самото мѣсто, Англия, а отчасти и Америка, трѣбва да си доставятъ всичко, отъ което иматъ нужда по дългитѣ и застрашенитѣ пжтища. Ето защо, време е да бѣде изяснено, какви количества сурови материали, важни за войната, притежаватъ силитѣ на Осьмта и какви — нейнитѣ противници. Тогава ще се види, че силитѣ на Осьмта иматъ повече, отколкото тѣ иматъ въобще нужда. Няколко примѣри могатъ да ни докажатъ това. Да вземѣтъ баукцитъ, суровия материалъ за производство на алуминий, безъ който не може да се произведе нито единъ аеропланъ. Германцитѣ кон-

пролират повече от половината от световното производство, докато Япония има на разположение пет процента от бакумитовите залежи в света. Англия притежава също така бакумит, но далеч зад моретата, като например в британска Гвинея и всички фирми трябва да се донася през опасния Атлантически, докато германците нямат никакви мащабни при използването на европейския бакумит. Освен това те притежават много по-високи пещи за преработването на бакумита, отколкото Англия или дори Америка. Причината лежи в това, че последните си доставя по-рано винаги готови алуминиеви продукти от Франция.

Много по-сериозно стои въпроса при съюзниците с производството си желязо. Британия няма почти никакъв желязо, докато Германия с своите съюзници владее кръгове при четвърти си желязните запаси. Какво значи това за военното производство, можем лесно да си представим, като имаме предвид, че тук най-финните военни инструменти не могат да бъдат произведени без желязо. Оловото и каучука представляват друга проблема за съюзниците след като въ ржцетъ на японците попадна 90 на сто от световното производство на гума. Действително, Англия и Съединените щати, заедно с южна Америка, контролират десет десети от световното производство на масла, но една десета, която стои на разположение на силите на Оста, им е достатъчна за по-нататъшното водене на войната за дълги години. От този бгълъг погледъ става ясно, че през последните шест седем месеци положение на снабдяването с сурови материали се е променило много неблагоприятно за Англия и Съединените щати. Тъ нямат вече срещу себе си един неприятел, чиято слабост е снабдяването с сурови материали. Днес срещу силите на Оста не съществува никаква ефикасна блокада.

В. А.-в

БЪЛГАРСКА Наука

Проф. Спиро Казанджиев: Обща Психология. „Издание на Софийския университет“ ситетъ. Стр. 537.

Този труд на българския учен, който, заедно с проф. Ив. Сарджиев, застъпва философията въ Софийския университет, остана за съжаление неопиенъ въ българската философска книжнина. Писаното за него въ така наречения „Философски прегледъ“ не заслужава никакво внимание. То е само доказателство за мисловно бедствие и безплодность, — нтъща които отличават философските плътъ въобще.

Следъ съчинението на Хевдингъ „Очерки по емпирическа психология“ (преведено на български въ 1898 г.), това е първият психологически трудъ на български езикъ въ голъмъ стилъ, написанъ въз основа на безкрайното богатство на европейската научна мисль въ тази област. Използувани сж всички резултати, особено на пбмските психологически изследвания, засъщащи една безкрайно сложна област — отъ физиологичните основи на душевния животъ, като предметъ на експерименталната психология, до болезненитъ разстройства на душата, като предметъ на последните психологически насоки (Психопатология и паранпсихология).

Като документъ на зръло научно съзнание за проблемитъ на душевния животъ и неговитъ скрити подбуди и прояви, трудътъ на Спиро Казанджиевъ има неопиено значение за развоа на българската психологическа наука, още повече, че много отъ неговитъ резултати не сж отвлъчени построения, а се грядатъ върху личенъ опитъ и творческо прозрение.

П. Ив.

СЪОБЩЕНИЕ

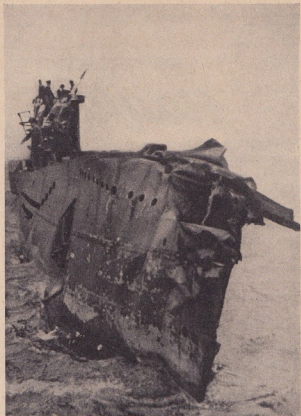
Редакцията на „Нова Европа“ съобщава, че поради причини, редизвикани отъ войната, приемането на нови абонати за списанието, чийто число нарастна напоследкъ извънредно много, се преустановява за известно време. Редакцията моли читателитъ си да услужватъ на интересувашитъ се отъ списанието, като имъ даватъ за прочитъ получената книжка, докато ще бждемъ въ състояние да приемаме нови абонати.

ТАЗИ КНИЖКА СЪДЪРЖА:

	Стр.
Ерихъ Хойберъ: Тълпа и личност	2
Предателството на Англия спрямо Европа	5
Петъръ Зановъ: Природни богатства и плодородие въ Македония	6
Дим. Христовъ: България и Нова Европа	9
Клара Хартегъ: Близко до живота носим	10
Шарлота Каръ: Новиятъ законъ за защита на майчинството въ Германия	14

	Стр.
Фрицъ Херцогъ: Раздѣла съ моята кола	14
Политически прегледъ	18
С. Б.: „Фаустъ“	20
Ерихъ Шварцъ: Витаминъ на плодovitостта	21
В.А.-въ: Материалното състояние на така нареченитъ бедни държави	22
П. Ив.: Проф. С. Казанджиев: „Обща Психология“	23

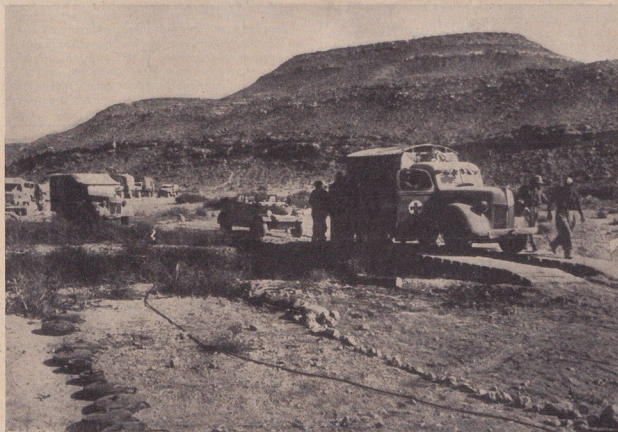
Издава „Fremdsprachendienst“-Verlag G.m.b.H. — Berlin • Редактира комитетъ. Адресъ: Berlin, Knebeckstr.28
Рекламно бюро: Gesellschaft für Auslandswerbung m.b.H., Berlin NW 7, Friedrichstrasse 154 —
За България рекламнитъ приема: д-ръ Николай Сиклуновъ, София, бул. Царица Йоанна 58



Въпреки повредата ѝ, тази подводница продължи своя победоносен поход и потопи 34,500 Б. Р. Т.



Броят на болшевишките пленници расте непрестанно



Тобрук: Новъ славенъ подвигъ на германските и италиански войски